

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

• Create pro Saline okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějte se pomocí osobních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujte-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu. Dopisy z kruhů členství ochotně uveřejníme. Musí být psané, psané bez úmyslu někomu osobně poškodit a nepedepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

Ptejte se sebe sama každý: "Co více jsem chtěl a co jsem vykonal?"

K veřejné činnosti mezi americkými Čechy v první řadě třeba — sebezapření.

Výměch za dobrou vůli a poctivou snahu je vždy a všude lepší než oslava za — humbuk.

Chech-li byti dobrým vůdcem lidu, jdi před ním a nikoli za ním. Pouze v Rakousku chodí generálové za vojskem. V době bitvy, při parádě však jdou před ním.

Největší užitek z Havlíčkových slavností v Chicagu neměl národ, ale chicanští hostinští a restaurační, kteří jistě pronášeli touhou tajné přání: "Kdež by tu bylo takových pomníků více!"

Sokol Kořáň navrhol pro pomník Karla Havlíčka Borovského žestnou sokolskou stráž. Někdo z družstva pomníkového se však proti tomu obrátil a svou prosadu upozorněním, že bylo postaráno o dostatečný počet policistů. Inu, český lid za to nemůže, že mezi sebou má i takové — boží dárky.

Snad proto, že Havlíček nad sebe sama rád měl policajty, byla této dána přednost před — Sokolky. Škoda, že v Americe nemáme — četníky. Tito byli by se kolem pomníku ještě lépe vyjímali a také by byli plnější odpovídali Havlíčkovu duchu.

Národní existujeme a budeme existovati. Dokázaly to ty nesčetné blahopřejné projevy a pozdravné telegramy, které do Chicaga k Havlíčkovým slavnostem zasílaly všechny naše sokolské, vzdělávací, čtenářské a národní jednoty a které přímo dýchaly český rejen upřímně psaným, ale i citným vlastenectvím.

Kdykoli se nám jedná o projev skutečné národního citění a vlastenectví, nikdy nelitujeme žádných i sebe větších nákladů ani ve společných ani jako jednotlivci u vědomí, že konáme to v zájmu dobré věci. Havlíčkovy slavnosti v Chicagu to dokázaly. Sjeli se k nim jednotlivci z celé české Ameriky a nebylo jedině české osady, která by byla nezastoupena. Všechny spolky, které se nemohly sčastniti korporativně, vyslaly alespoň delegace, takže bylo skutečně na všech stranách viděti, že Havlíčkův národ v české Americe přec jen ještě žije. Hrom a peklo, marné naše proti nám jsou — vzteky.

Již několikrát jsme psali, že Havlíček byl českým slovíčkem a jako ten že patří všem českým lidem. Poznamenali jsme pak při tom, že to nebylo od pomníkového družstva, třeba bylo svobodomyšlné, nejen rozumné, ale ani správné a slušné, když katolíky zdejší předem vyloučila z účastnictví na slavnostech. Tím spíše ne, že Havlíček sám byl i při svém protikatolikalismu — katolíkem. Dnes pak poznamenáváme, že katolícké listy česko-americké nejednaly správně, když slavnosti spojily s odhalením Havlíčkova pomníku zcela

ignorovaly, nezmiňovaly se o nich ani jediným slůvkem. A byly to hlavně přední česko-americké listy katolícké. Co si lze o tom mysleti? Takovým způsobem jak na jedné tak i na druhé straně hledí se v Americe udržeti češství a přestovati národnost? K smíchu! A jak to člověka opravdu neostřihá? A jak to mrzí a bolí, vidí-li tu ohromnou a příkladnou snášlivost našeho českého života, ve kterém nejme nic více než dvě se poškádličkující a sepraváči děti, které si dělají — vzdory. A to jsou jedině mety a cíle, za kterými spějeme? Lepšího nic v nás není, co by nás vedlo k lepším, jasnějším a utěšenějším koncům? Nebylo by již proto lépe, kdybychom národně tady vůbec nežili, když tak, jak tady dosud žijeme, tomu národu oddáme jenom ostudu? Píšeme pravdu a píšeme ji z upřímného vnitřního přesvědčení. Necht' se proto nikdo na nás nehorší. Držíme se svého programu a proto poukazati na vše, co souvisí s národním životem naším, ať už příznivě nebo nepříznivě považujeme za svou povinnost. Svobodomyšlným jsme často feklí, že si všimáme udalosti z kruhů katolíckých jen z novinářské povinnosti jako list, jenž četnatým svým musí v první řadě přinášeti zprávy, a jako list, jenž vylučování všeho, co je katolíckým anebo evangeleickým, považoval by za neslušné, nesprávné a sebe nedůstojné. Nemohly by se stejnou zásadou fidiť i listy katolícké? Faktum je, že v Chicagu byl předminulou neděli odhalen Havlíčkův pomník a že spojená s tím slavnost byla první dosud velikou národní manifestací amerických Čechů. Faktum to uvěsti a zaznamenati jen jako pouhou zprávu bylo i katolíckých česko-amerických listů povinností a slušností vůči všem Čechům, kteří listy ty odebrávají a je čtou. Tak my na vše pohližme a katolíckým listům připomínáme, že my samí za nemístné bychom považovali, kdyby náš vlastní a každý jiný česko-americký svobodomyšlný list ignoroval slavnost, jež by na př. byla ve spojení s odhalením pomníku Václavu Beneši Třebízkému, B. M. Kuldovi, A. Douhovi, Dobrovskému, Markovi, Jablonskému a j. a j. duševním velikánům jenom snad proto, že jmenovaní byli katolíky a dokonce katolícky mi kněžskými. Za svou největší povinnost bychom považovali pohlížeti na jmenované v první řadě jako na Čechy a na muže o národ a vlast nejzasloužilejší. V případě zmíněné pak slavnosti vděčně bychom jim vzpomínali z popudu pouze národního citění, ale ignorovati bychom je nikdy a nikdy nemohli, poněvadž bychom se, be sami museli pak viděti tak malé, nízké a ubohé.

V Creteském anglickém časopisu "The Crete Democrat" dočítáme se některých zajímavostí, týkajících se nastávajících předvoleb v otázce univerzitních regentů. Zmíněný list píše touto redakční úvahou: "V nastávajících předvolbách nebrasský demokraci, tím bude si vybrati dva kandidáty do úřadu univerzitních regentů. Bude pak jim především rozhodnuto o tom, kterým kandidátům bylo by výhodnějším poskytnouti jednotnou podporu a kteří kandidáti mají lepší vyhlídky na zvolení. Některé si domnívají, že jedním z nich je Chas. T. Knapp z Lincolnu. My samí však myslíme, že s Knappem jako kandidátem mohla by strana udeřiti sama nad sebou křížek a fici si hodně hlasitě — "a bohem." Známe pana Knappa a víme i ze soudních zápisů, že pan Knapp je temperamentem, který by v pádu zvolení jeho byl velmi málo platným činitelem tam, kde absolutně základním požadavkem je míra a soulad. Ten pan Knapp udržeti a zachovati nedovede. Mimo to se na nedostává i síly, po které se demokraté zvláště musí ohlížeti, chtějí-li býti letos na pos. sím úspěšnými. V jednu z předchozích kampaní, kdy se ucházel o tyto úřady, byl porazen převážnou většinou 30,000 hlasů. A byl by proto s těmi muži, jenž by dovedli sjednotiti fakce ve straně a listku této pomoci ku vítězství. A konečně nesáhl na tom, ať byly by bez povzrazu třeba, jeho příbuzenské styky na universitě samot-

né dají mu velmi mnoho práce, by se mohl očistiti z každého podezření. Jeden z těchto republikánských příbuzných jednoho času zautoužil dokonce i po kancelářství. Jiný pak právě přítomnou dobou dělá si zásluhy na fideletvii chemických laboratoří. Demokratická strana ve státu právě proto, že má před sebou volby presidentské, nesmí dopustiti, by něco podobného mohlo kdy proneseno býti kritikou, jež by zůstala bez odpovědi. Před několika měsíci se proslouchlo, že jiny z Knappových republikánských příbuzných — soudce distriktního soudu — ustanovil jít receiverem pochroumané život pojišťující společnosti v Lincolnu. Muž, jehož si demokraci vyberou za kandidáta do úřadu univerzitního regenta, musí býti mužem, jenž si sdruženou pomocí skutečně zaslouží a jenž v pádu svého zvolení sama sebe, universitu a konečně celou stranu svoji udrží prostě všech podezření, sobectví, prospěchářství a osobních zájmů. — Mnozí z přátel našich se nás tážali, kteří ze čtyř demokratických kandidátů do úřadu univerzitních regentů jsou nejlepšími a na místo to se také nejlépe hodí. Nejsme nyní na žádných rozpacích a zcela otevřeně dozráváme, že muži těmi jsou J. E. Miller a Otto Kotouč. Oba se o rozkvět ústavu a nejlepší jeho poměry nemají zájmu. Jeden jako graduant a druhý jako občan lincolnský jeví skutečně upřímný zájem na chloubě našeho státu. Ani jeden z nich nemá naprosto žádného interesu na rohových letech nedaleko státní farmy, které velmi stoupnou na ceně v pádu, že universita bude tam přeložena. Oba muži stojí v nejrozhodnější opozici proti stržení milionového státního majetku jen za tím účelem, by se pomohla vyšroubovati cena majetku několika městských lotů pro sčastné strany. A proto naším přesvědčením jest, že povoláním pro úřad univerzitních regentů jediné jsou Miller a Kotouč. Volte pro ně ve svém vlastním zájmu jako poplatníci." Až potud "The Crete Democrat". Krajana Kotoučovi k uznání, jehož se jemu a schopnostem jeho dostalo od listu cizonárodního, nikoli českého ze srdce blahopřejeme a rádi upozorňujeme na ně krajany, by věděli, podle čeho se fidiť při úter-ních předvolbách.

UVAŽUJME!

Toto jest poslední číslo před přímárkami a proto znovu připomínáme povinnost nás Čechů, pokud se tato týká těchto voleb. Máme skvostnou příležitost uplatniti svou národnost na poli vzdělávání. Letos volíme dva regenty pro státní universitu a tyto úřady mají pro nás Čechy zvláštní důležitost a zájem. Nejenom co oběné nebraštit můžeme býti hrdi na to, že zde máme jednu z největších universit v zemi, ale i na to, že jest to jediné vysoké učiliště v Americe, (mimo Čechy) v celém světě, kde za vládní peníze se vyučuje našemu mateřskému jazyku!

Stolice českého jazyka není pouhou iluzí, nýbrž vskutku čestné vyučuje. A co více: ona též vzbuzuje zájem pro náš národnost v kruzích jinonárodních. Jak se třeba panujete ze zprávy českého departmentu, z 87 studentů skoro polovina byla z národnosti jiných. Protož hledme nejen udržeti si tuto výmnoženost, ale též rozmnoužiti její činnost. Toto nejlepšího dovedeme, když budeme míti regenty, na které se můžeme spolehnouti.

Na straně demokratické předními kandidáty jsou p. J. E. Miller a náš krajana O. Kotouč. Jest málo Čechů v tomto státu, kterým není známa chvalitebná pověst p. Kotouče. S úspěchem vyvedl vyšší školu v Humboldt a pak nastoupil studium na universitě, kterou prodělal se záviděníhodnou otí. Byl nejen velmi šikovný v životě univerzitním, ale i jeho studium bylo vskutkem úspěšným. Byl nejen velmi šikovný v životě univerzitním, ale i jeho studium bylo vskutkem úspěšným. Byl nejen velmi šikovný v životě univerzitním, ale i jeho studium bylo vskutkem úspěšným.

mladším členem téže. Minulého roku byl znovuzvolen a jeho činnost co předsedy pojišťovacího výboru a výboru univerzitního jest všem známa.

Ze se Češi na něho mohou spolehnouti, toho důkazem jest, že on byl jedním ze zakládajících členů klubů Komenský a po řadu let byl spoluredaktorem časopisu "Komenský".

Jak teď se zdá, hlavní zápas bude mezi panem Kotoučem a Chas. T. Knappem, neboť pan Miller, jsa dobře znám jako jeden z nejúspěšnějších obchodníků lincolnských a též co bývalý státní senator, zdá se míti větší místo zajištěno.

Ježto tedy zápas jest mezi Kotoučem a Knappem, abychom Kotoučovi co nejvíce pomohli, jest nutno nejen voliti pro něho, ale i voliti proti Knappovi a dáti hlas Millerovi. Myslíme, že neúčinně žádnou chybu, budeme-li co druhé kandidáta voliti Millera. Jeho činnost co zákonodárce a obchodníka poukazuje na něho co na muže schopného, ale i muže zdravého a poctivého úsudku. A co více. On dal slovo, že bude-li zvolen, dá svou podporu české stolici.

Protož dokažme, že nám záleží na naší české stolici, že nám záleží na naší státní universitě a na postavení, které zaujímá na ní naše národnost. Proto agitujme a dejme svůj hlas Kotoučovi a druhý hlas nedávajme jeho odpříci Knappovi, nýbrž Millerovi.

Jos. T. Votava.

ZELENÁ HŮLKA.

Z literární pozůstalosti L. N. Tolstého.

Ve svých dětských vzpomínkách (v biografii L. N. Tolstého od P. Birjukova) vypravuje L. N. Tolstoj o tom, jak jeho bratr Nikoleňka jedenkrát objevil svým bratřím, kdy Lvu Nikolajeviči bylo 5 let, že zná tajemství, jímž, bude-li odhaleno, všichni lidé stanou se šťastnými, jak nebude ani nemocí, ani nepřijemností, nikdo na nikoho nebude se horšiti a všichni budou milovati druh druhá, všichni stanou se "muravejními bratřimi". — "Nepochybně to byli moravští bratři", — praví Lev Nikolajevič, o nichž bratr Nikoleňka slyšel nebo četl, ale v našem jazyce byli to "muravejnye bratři". A já se pamatuji, že slovo "muravejnye" zvláště se nám líbilo, připomínajíc uravence v mavenství. My dokonce si vymýšlili hru na "muravejné bratry", která záležela v tom, že jsme sedali pod židli, zahrazující je skříňkami, a stírali šátky a seděli v tmu, a tiknouce se jeden ke druhému. Já, pamatuji, zakoušel jsem zvláštní pocit lásky a dojetí a velmi miloval tuto hru.

"Muravejní bratři" byli nám odhaleni, poznamenává dále Lev Nikolajevič, ale hlavní tajemství, záležející v tom, jak to zaříditi, by nikdo nevěděl o žádném neštěstí, aby lidé nikdy se neshádili a nehněvali a aby byli trvale šťastni — toto tajemství bylo, jak nám povídal bratr Nikoleňka, napsáno na zelené hůlce a hůlka tato zakopána byla v cestě na kraji strže Starého Zákazu v tom místě, kterým já, poněvadž jest nutno přece někde zakopatí moji mrtvolu, vyžádal si pohřbení na památku Nikoleňkovu. (V tom místě, nacházíme se ve vzdálenosti jedné verstvy od jasnopojanského domu, byl prach Lva Nikolajeviče také skutečně pohřben.)

Svoje vzpomínky o tajemné zelené hůlce Tolstoj končí slovy: "Ideál "muravejných bratřím", inoučích k sobě vzájemnou láskou, jenže ne už pod dvěma křesly, zastřenými šátky, nýbrž pod celou nebeskou klenbou celého světa, zůstal pro mne tž. A jak jsem tehdy věřil, že je ta zelená hůlka, na níž jest napsáno to, co musí zmařiti veliké zlo v lidech, a dát jim veliké blaho, tak věřím i nyní, že jest tato pravda a že bude odkryta lidem a dá jim to, co jim slibuje."

Dávaje této stati název "Zelená hůlka" Lev Nikolajevič evidentně stál pod dojmem vzpomínek na vylíbený případ ze svého dětství. Stať tuto však nepokládá za definitivně vypracovanou a proto nebyla vytištěna za jeho života. V tuto dobu nahlýá zvláštního významu jako vzhlas Lva Nikolaje-

više k lidem-bratřím ze záhrobi. — S tímto výkladem "Zelená hůlka" vyšla 1. ledna 1911 (dle ruského kalendáře) v "Ruském Slově", a odtud ji překládáme do češtiny.

I.

Kdyby člověk po dlouhém snu, během něhož zapomnul na vše, co bylo dříve, probudil se v novém, jemu neznámém místě, obývaném stejnými s ním bytostmi, lidmi i zvířaty, pobíhajícími, starajícími se, což bez přestání dělajícími, tu první věc, kterou učinil by takový člověk — byla by, že hleděl by pochopiti, kdo a proč postavil ho v toto nové podivné místo a co si má počíti v tomto místě, jak upotřebiti těch sil, té nutnosti býti činným, kterou v sobě pociťuje?

Opověď na tyto otázky jest právě to, co nazývá se náboženstvím. A bez těchto odpovědí rozumný člověk nemůže býti na světě šťasten.

Kdo postavil mne v toto podivné místo?

Nevím a nemohu věděti, ale dohře vím, že tento kdosi jest a že on i postavil mě do tohoto světa. Vím to dobře, poněvadž nemohl jsem se na světě objeviti ze své vůle, protože ani jsem toho nikdy nechtěl, protože do mého objevení na tomto světě jakoby mne vůbec nebylo, neb alespoň něčeho si nepamatuji o tom, že bych byl již někdy dříve. Jestli se otáží, kdy počalo moje já, pravé já, tu dostane se mi ještě méně uspokojivá odpověď. říkají mi, že objevil jsem se před několika léty ze života své matky. Než to, co objevil se ze života mé matky, jest moje tělo, to tělo, jež velmi záhy, snad zítra, bude zakopáno do země a samo stane se zemí. To pak, co já cítím jako svoje já, nepočalo v životě matčině, ani v počátku z něho, když odřizl pupeční šňůru, ani tehdy, když přestali mne kojiti, ani když počal jsem mluvití. Vím, že toto já někdy počalo a zároveň vím, že to já vždycky bylo. Takže v mezích časových svého pravého já najíti nemohu, budu-li ho hledati buď zcela blízko, buď nekonečně daleko. Jako kdybych se byl nikdy ani neobjevil, ale vždy byl a jsem a pouze zapomnul na svůj dřívější život. Tak že nemohu říci přesně, co jsem. Vím toliko, že moje já a moje tělo — není jedno a totéž.

Druhá otázka: co jest tento svět, v kterém sebe nacházím, když dospěl jsem rozumu? Svět tento — není moje rodina ani můj statek, Jermiljních nebo Tolstých v Jasné Poljane, ani dům a statek Bauerů v Bavorsku, nebo Smithů v Anglii, nebo Robinsonův v Ohiu, v Americe, nebo Fo, ganův v čínské vesnici neb v Pekingu, nýbrž jest to celý ohromný svět všech lidí, zalidňujících planetu zemi i v Siamu, i na Islandu, i na Madagaskaru i ve všech místech, o nichž vím i nevím. A svět tento skládá se netoliko z těch 1500 milionů lidí, keř, jak jsem slyšával, obývají nyní zemi, ale ještě i ze všech těch miliard lidí, které žili přede mnou ve věcech mně známých, i během mnohých ještě tisíciletí, ve věcech mně neznámých, a rovněž i z těch lidí, kteří nyní se rodí, rostou a budou ještě žiti nekonečný počet let, kdy již po mých kostech nezůstane žádného sledu. He, tyto všichni lidé a mimo to ještě nekonečný počet nejráznějších zvířecích druhů, od mikroskopického broučka do slona a hrocha, a stejný nekonečný počet rostlin a neživotných bytostí, jsoucích nejen na planetě zemi, ale i mimo ni na jiných planetách i na slunečích a milionech hvězd, jež obkličují v nekonečných vzdálenostech zemi a šíří se bez konce v prostoru časovém, — vše, z čeho složili tento svět, v kterém jsem se ocitil a který jsem spatřil, když se ve mně probudil rozum.

V tomto světě, v každém směru nekonečném, i čásem i prostorem, já ocitil se věřící nebo, dle našeho pojetí — před deseti, dvaceti, třiceti, čtyřiceti, padesáti lety, jak slyšal jsem od lidí. Pávodem mého objevení bylo manifestování mého otce a mojí matky, a jak vím od jiných lidí, byl jsem zprvu zárodkem, jak neulvňnětem, potom dítětem, jinoukem, mužem, objevilo se já, toto moje já, jehož jsem si vědom jako sebe, — ale nemohu

Dr. J. F. Scheffčik,

... věnuje se výhradně...

OČNÍM, UŠNÍM, NOSNÍM A HRDELNÍM NEDUHŮM.

Úřad. hodiny: Ráno od 9 do 12 hodin. Odpoledne od 1.30 do 6 hodin.
Úřadovna: 3913 Masonic Temple, roh Heunepin Ave., and 6th St. So.
Telefony: N. W. Main 4670. T. S. Center 4788. Res. T. S. Calhoun 3642.
MINNEAPOLIS, MINN.

řici, kdy se objevilo. Zdá se mi, že jsem byl vždycky. Kdy přestanu býti — rovněž nevím. Die pozorování lidí a dle toho, jaký jest osud všech, vím, že za 70, 80 let budu najisto mrtev, vím, že každý den, každou hodinu přibližují se k smrti, vím, že mohu umřiti každou minutu. Ale nehledě k tomu, že toto vím, že pravda toho osvědčuje se mi na všech lidech, nevěřím tomu, nevěřím, že by moje já mohlo se skončiti.
(Dokončení.)

Dr. F. A. Sedláček

OMAHA, NEB.

ÚŘADOVNA: 1270 So. 13th Street proti Hotelu Prague.
Tel. Red 4612
RESIDENCE: 1431 So. 11th Street
Tel. Dor 4286.

Dopoledne Dr. Allisonem v nemocnici.
V ÚŘADOVNĚ od 1 do 4 hod. odpol.
V neděli od 9 do 11 hod. dopol.

Dr. Chas. Rosewater,

český lékař a ranhojčí.

Úřadovna: 222 Bee Building.
Tel. Douglas 504
Tel. Ind. "A" 1504
Residence: Harney 469
Ind. "A" 4469

Adolf A. Tenopír

právník a veřejný notář

Úřadovna v čísle 101 — roh 16. a Dodge, Omaha.
(Naproti Hayden Bros.)
Tel. Douglas 1103.
Též ředitel českého oddělení v "BANKERS SAVINGS AND LOAN ASS'N.,"
spolehlivěm to místě a u klidném úspor a vypůjčení se peněz na majetky. Úřadovny v čís. 101, roh 16. a Dodge ul., Omaha. 40ř

F. M. Scoblík,

český právník a obhájce.

VEŘEJNÁ PRAXE.

Security, Block - TYNDALL, S. O.

JULIUS J. ŽITNÍK,

český právník

403 Waro Block—15. a Farnam
Omaha, Nebraska.
PHONE: Bell—Douglas 1324
Ind. — A 1486
V Úřadovně Abbott, Duna & Crawford. 48ř

Jos. L. Padrnos

právník a veřejný notář.

Spolehlivý nástupce u všech soudů. —
Věřící je též proti ohni u nejušnějších poškození.
Tel. Douglas 4425. 14-18
16. a William ulice, Omaha, Neb.

Jos. J. Panuška

1260 1/2 jižní 16. ulice.
Pozemkové obkopy v českém dialekto v Omaze, v South Omaze a v Benson. — Potírání a úrasové požáry.
ABSTRAKTY NÁROKŮ — VĚRNĚ NOTÁŘSTVÍ.

Hodiny: Od 7 do 10 večer a v sobotu od 3 hodin odp. do 8 hod. večer. 38ř
Tel. Doug. 5787. Přijíže kdykoliv telefonem.

J. P. GUTH

ARCHITEKT

Úřadovna: 516 Poston St.
Telefon Red 1937
OMAHA, NEBRASKA.